

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 3 від «12» червня 2020 року</p>		<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>Державне регулювання економіки</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО</p> <p>В.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Ю. Бончук</p> <p>від «12» червня 2020 р.</p>
--	---	---	--

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти	Першого (бакалаврського)
	<i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузі знань	05 Соціальні та поведінкові науки
	<i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальності	051 Економіка
	<i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	Економіка, управління та право
	<i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	ЦПП-1.25

Розробник програми: В. Соляр кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економічної теорії,
фінансів і обліку

Рецензенти: І. Прокопенко доктор педагогічних наук,
професор кафедри економічної теорії, фінансів
і обліку ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Т. Гуцан кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри економічної теорії ХНПУ імені Г.С.
Сковороди

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету
протокол № 10 від «10» червня 2020 року

Голова ради (підпис) (В.О. Процевський) (прізвище та ініціали)

Схвалено центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти

Директор (підпис) (І. Єсьман) (прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма *обов'язкової* навчальної дисципліни *Державне регулювання економіки* складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка*.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» є механізм державного регулювання ринкової економіки, основні види економічної політики держави та їх інструменти, що застосовуються задля досягнення стратегічних цілей економічного розвитку вивчення навчальної дисципліни є механізм державного регулювання ринкової економіки, основні види економічної політики держави та їх інструменти, що застосовуються задля досягнення стратегічних цілей економічного розвитку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки» є: визначення основних цілей та функцій держави в ринковій економіці; розкриття змісту основних напрямів економічної політики держави та механізму їх впливу на економіку; поглиблення знань про теорію та практику управління та регулювання економічних процесів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються **програмні компетентності**:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.

ФК 1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні.

ФК 2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ФК 3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

ФК 4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ФК 10. Навички використання сучасних джерел економічної, фінансової, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК 11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 15. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

Передумови вивчення дисципліни: Даний курс спирається на вивчення політичної економії, мікроекономіки, макроекономіки, історії економічних вчень, фінансів, статистики та інших економічних дисциплін. У свою чергу знання державного регулювання економіки є передумовою вивчення економіки галузевих ринків, економічного розвитку, економічної

компаративістики, банківської справи, макро- та мікроекономічного аналізу тощо.

Результати навчання за дисципліною.

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких **програмових результатів навчання:**

ПРН 2. Демонструвати стійке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем.

ПРН 3. Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 7. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Основи та принципи державного регулювання економіки

Тема 1.1. Теорії виникнення держави та еволюції її функцій

Характеристика сучасної ринкової системи господарювання. Основні напрями економічної діяльності держави. Теорії макроекономічного регулювання. Необхідність, суть, функції, цілі та принципи державного регулювання економіки. Способи регулювання економіки. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток. Методи державного регулювання економіки. Органи державного регулювання економіки.

Тема 1.2. Необхідність та теоретичні основи державного регулювання економіки

Сутність державного регулювання, його необхідність і практичне значення. Теорії макроекономічного регулювання. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки. Особливості управління економікою перехідного типу.

Тема 1.3. Державні інститути та механізм регулювання економіки

Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток. Методи державного регулювання економіки. Органи державного регулювання економіки.

Тема 1.4. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання

Органи державного керування в системі державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання Органи державного регулювання економіки.

Тема 1.5. Обґрунтування перспектив економічного розвитку

Державне прогнозування та програмування. Макроекономічне планування. Стратегія економічної і соціальної політики України. Соціально-економічне прогнозування: суть та види. Методи та моделі економічного прогнозування. Суть державного програмування та організація розробки цільових комплексних програм. Оцінка ефективності програм. Планування в системі державного регулювання економіки. Основи методології індикативного планування. Методи планування

Модуль 2. Економічна політика держави та її засоби

Тема 2.1. Фінансово-кредитне регулювання економіки

Кредитно – грошова політика держави. Вплив держави на ціни і ціноутворення. Функція місцевих бюджетів у регулюванні економічних відносин.

Тема 2.2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Необхідність, сутність, цілі й принципи зовнішньоекономічної політики Української держави. Основні форми, методи та інструменти впливу держави на функціонування зовнішньоекономічного сектора. Платіжний баланс як інструмент державного регулювання.

Тема 2.3. Науково-технічна політика держави

Державна науково-технічна та інноваційна політика. Форми регулювання науково-технічної діяльності. Державне регулювання інноваційних процесів.

Тема 2.4. Інвестиційна політика держави

Суть і механізм структурної політики держави. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Показники економічної ефективності інвестицій.

Тема 2.5. Цінова політика та регулювання цін

Необхідність і методи державного регулювання цін. Антиінфляційна політика

Тема 2.6. Структура економіки та структурна політика

Структура економіки як об'єкт державного регулювання. Міжгалузевий баланс виробництва і розподілу продукції. Сучасний стан структури економіки України.

Тема 2.7. Соціальна політика та регулювання ринку праці

Цілі, пріоритети й принципи соціальної політики держави. Державне регулювання ринку праці. Регулювання доходів і споживання населення. Державне регулювання рівня та якості життя населення. Система соціального захисту населення. Вплив держави на розвиток соціальної інфраструктури.

3. Засоби діагностики успішності навчання

Тестування (письмове), опитування (усне, письмове), реферати, доповіді, розв'язання контрольних завдань.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

5. Рекомендовані джерела

Базові

1. Білоцерковець В.В., Завгородня О.О. Національна економіка: навчальний посібник. – К. Центр учбової літератури, 2009 – 218с.
2. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка: Навч. посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 464с.
3. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. — 5-те вид., стер. — К. :Знання, 2006. — 213 с.
4. Михасюк І.Р. Державне регулювання економіки. Навч. посібник. – К.: Атіка, 2002.
5. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки. - К.: ВІКАР, 2003.

Допоміжні

1. Авер'янов В.Б. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В.Б. Авер'янов. – К.:Юстиніан, 2007. – 288 с.
2. Бліщук К. М. Економічний аналіз державної політики: теорія та застосування: навч. посіб. / К. М. Бліщук. — Львів : ЛРІДУНАДУ, 2011.— 160с.
3. Бодров В. Г. Державне регулювання інноваційної модернізації промислового комплексу України : наукове видання / В. Г. Бодров, М. В. Гаман, В. О. Гусев. – К. : НАДУ, 2010. – 73 с.
4. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. Посіб. /В.Г. Бодров, О. М. Сафронова,Н. І. Балдич. К. : Академвидав, 2010. — 520 с.
5. Геєць В. М. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. / В. М. Геєць та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 279 с.
6. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : підручник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.
7. Калетнік Г. М. Державне регулювання економіки : навч. посібн. / А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : Ліра-М, 2011. – 428 с.
8. Мельник А.Ф. Державне управління: підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський.

– К.: Знання, 2009. – 582 с.

9. Мірясов Ю.О., Коровіна Н.В. Національна економіка. Навчальний посібник. – Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2010. – 133 с.

10. Національна економіка: Підручник. / За ред. проф. П.В.Круша. – К.: Каравела, 2008. – 416с.

11. Пухтаєвич Г.О. Аналіз національної економіки: Навч. посібник – К.: КНЕУ, 2005. – 254с.

5. Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. - Режим доступу: prezident.gov.ua

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: rada.gov.ua

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. - Режим доступу: kmu.gov.ua

4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. - Режим доступу: me.gov.ua

5. Офіційний сайт Держкомстату України. - Режим доступу: ukrstat.gov.ua

6. Офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: bank.gov.ua

7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. - Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Міністерства фінансів. - Режим доступу: <http://www.minfint.gov.ua>

9. Офіційний сайт Світового банку. - Режим доступу: <http://www.worldbank.org/ru>

10. Силабус курсу. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_economiki/Silabus/

11. Дистанційний курс. Режим доступу: <http://lms.hnpu.edu.ua/>